

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 47.

22de november 1896.

22de aarg.

I bedste mening.

Børneblad

udkommer hver søndag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forhånd. I parker til en abrise på over 5 tsspr. leveres det for 40 cents, og over 25 tsspr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Bønne og berättelser, samt alt, hvad der angår expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decraah, Iowa.

Allt velkommen rebaktionen af blabet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decraah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Tredje afgang.

45. lese.

Hustrublæn. V.

Om egtefolks pligter.

ABC-klassen: Lige saa skal I mænd leve med eders hustruer, som med den svagere del, med forstand og bevise dem øre, da ogsaa de er medarvinger til livets naadegave.

Katekismus-klassen: Alt under dette styrke i katekismen.

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og sp. 113 i forklaringen.

Vink.

(Bbh. 51 og Josef og Maria).

— I gamle dage, fortelles der, levede en from mand, som ofte bad Gud om, at han maatte saa vide, hvorledes han skulde indrette sig for at kunne leve lykkelig i egteskabet og bestyre sit hus vel. Da saa han i et syn tre engle. Den første knælede og bad: "Jeg opslører mine siene til hærgene, hvorfra min hjælp kommer". Den anden havde et græb, hvormed han grob røbber op af jorden, saa heden løb ham ned over ansigtet, han sagde: "I dit ansigts sved skal du se dit brød". Den tredje knælede røbberne i et traug og sagde: "Hvad man samler sammen, bliver stort", og bar den hen i et lidet hus, hvor alle tre engle boede sammen. Derned forsvandt synet. Dette er smukt og betyder: Skal vi kunne leve et lykkeligt familieliv, maa vi først bede, for det andet arbeide, og dernæst spare og endelig bo sammen i enighed og kjærlighed.

— Paul Gerhard, evangelist Luther's prest i Berlin, blev i aaret 1666 assat fra sit embede, fordi han ikke med god jamværdighed kunde rette sig efter kurfyrst Fredrik Wilhelms forordninger, som tilligtede en forening af den lutherske og reformede kirke i Preussen. Ved denne anledning har hans fromme hustru, Anna Maria, nedtegnet følgende i sin bibel: "Gte febr. 1666. Idag

er min kjære mand assat fra sit embede. Ogsaa denne prøvelse! Min kraft er ringe; men Herren ved jo, hvormeget jeg endnu kan bære. Hold ud, min Gerhard, stam dig ikke ved Kristi evangelium og oflæg bestandig et godt vidnesbyrd for mange vidner. Jeg følger dig i fattigdom i ørken, i usæd og død. Fingt ikke for dem, som kan ihjælslaag legemet, men ikke kan dæbne sjælen. Gerhard, jeg ved, du roser dig albrig; thi du er sagtmødig og hdmhg af hjertet; men nu skal du rose dig højt og tydelig, rose dig af den Herre Jesus Kristus. Bliv tro, se ikke til mig og vores børn; uden Guds vilje falder jo ikke en spurv til jorden, vi skal ikke dø af hunger. — Gud signe dig, min Gerhard! Nu føler jeg ret, hvor stor du er, og hvor ringe jeg er, din stakkars husfru."

— En from bergmandskone i Freiberg havde en ond og stem mand. Engang havde han indbrudt nogle ryggesløse kamater til sig, og i deres nærværelse begyndte han at slaa sin hustru og befalede hende under slagene, at hun skulle synde dertil. Da sang den stakkars kone:

O Jesu, du, som kom her ned,
At stiftte fred og kjærlighed,
Udbred dit rige vidt og bredt,
Forbind os alle ret til et,
At vi med dig og dine maa
Til evig tid i samfund staa.

Hendes sang gik den ugudelige mand og hans ryggesløse gjester saaledes til hjerte, at de begyndte at græde.

— En mand med et venligt og stille sind levede i et mindre godt forhold til sin hustru, der var meget heftig og opbrændende. Bedrøvet herover sogte han raad hos en skolelærer. Denne spurgte ham, om han læste Guds ord i sit hus. "Nei", svarte manden, "jeg er den eneste, som læser noget; men jeg har ingen bibel og har ikke raad til at fåsøge nogen." Skolelæreren gav ham da en bibel, mod at han lovede, øver morgen og foeldt at læse et kapitel deraf for sine husfolk. Dette gjorde han da, og til hans store forundring hørte konen opmærksomt til, og Gud der aldrig lader sig uden vidnesbyrd, virkede ved ordet paa hendes hjerte, saa hun begyndte at omgaaes sin mand med større sagtmødighed. Fred og enighed og velvære blev raadende i det nylig saa ulykkelige hjem. Børnene fik en fristelig opdragelse, og hufaderens glæde var ubestribelig. Ogsaa konen takkede Gud for den forandringer som var stæet. "Med Guds ord kom også Guds velsignelse ind i ditt hus", sagde hun ofte.

— Da den vise kong Alfonso af Neapel, om hvem det fortelles, at han 14 gange havde læst sin bibel fra perm til perm, blev spurgt om, hvorledes enigheden mellem egtefolk kunde bevares, svarte han: "Naar hustruen er stum i rette tid, og manden er døv i rette tid."

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

45. Lesson.

TABLE OF DUTIES. V.

Duties of Husbands and Wives.

ABC Class: Ye husbands, dwell with your wives according to knowledge, giving honor unto the wife as unto the weaker vessel, and as being heirs together of the grace of life (1 Pet. 3. 7).

Catechism Class: The Duties of Husband of Wives according to the Catechism.

Explanation Class: Same as above, and Qu. 133 and 134.

SUGGESTIONS.

— A count, who was celebrating his wedding, had, in addition to the nobility, also invited the sheriff of the place, who was a plain man, indeed, but a man of good understanding and a true Christian. The noblemen came with many costly presents for the bridal couple. Finally the sheriff also came and handed them a small locket, saying: "My grandfather, who once stood in the service of Holland, left me this as a keepsake. This is my present to you on your day of joy. May you wear it in good health, and may God give you his wisdom." The count opened the locket and found within a silver coin, struck by the Dutch to commemorate the peace made with England. On the reverse were a pair of oxen with the legend - Juncti valeamus, which means, "With each other we are strong." On the obverse were a pair of earthen jars, floating on the sea, with the legend "Collidentes frangimur," which means "Against each other we break in pieces." The count showed this to his young spouse, and said: "We have received many beautiful gifts, but the sheriff has certainly not given us the poorest one."

— A woman from the country came to William Hutton one day, and told him that her husband treated her shamefully, seemed to prefer the company of others and spent his evenings away from home. All this made her very unhappy. She knew Hutton was a wise man, and therefore, she had thought, that he would be able to give her a plan, by which she could regain her husband's affections. "I will give you a very simple remedy," Mr. Hutton replied, "but one that has never failed to accomplish its purpose. Always greet your husband with a pleasant smile." The woman thanked him and departed. A few months afterwards she returned and brought a present for Hutton, which she begged him to accept. With tears of joyful gratitude she told him, that she had followed his advice, and that

her husband was cured. He no longer sought the company of others, and treated her with the greatest kindness and consideration. In fact, she had completely regained his love through Hutton's simple remedy.

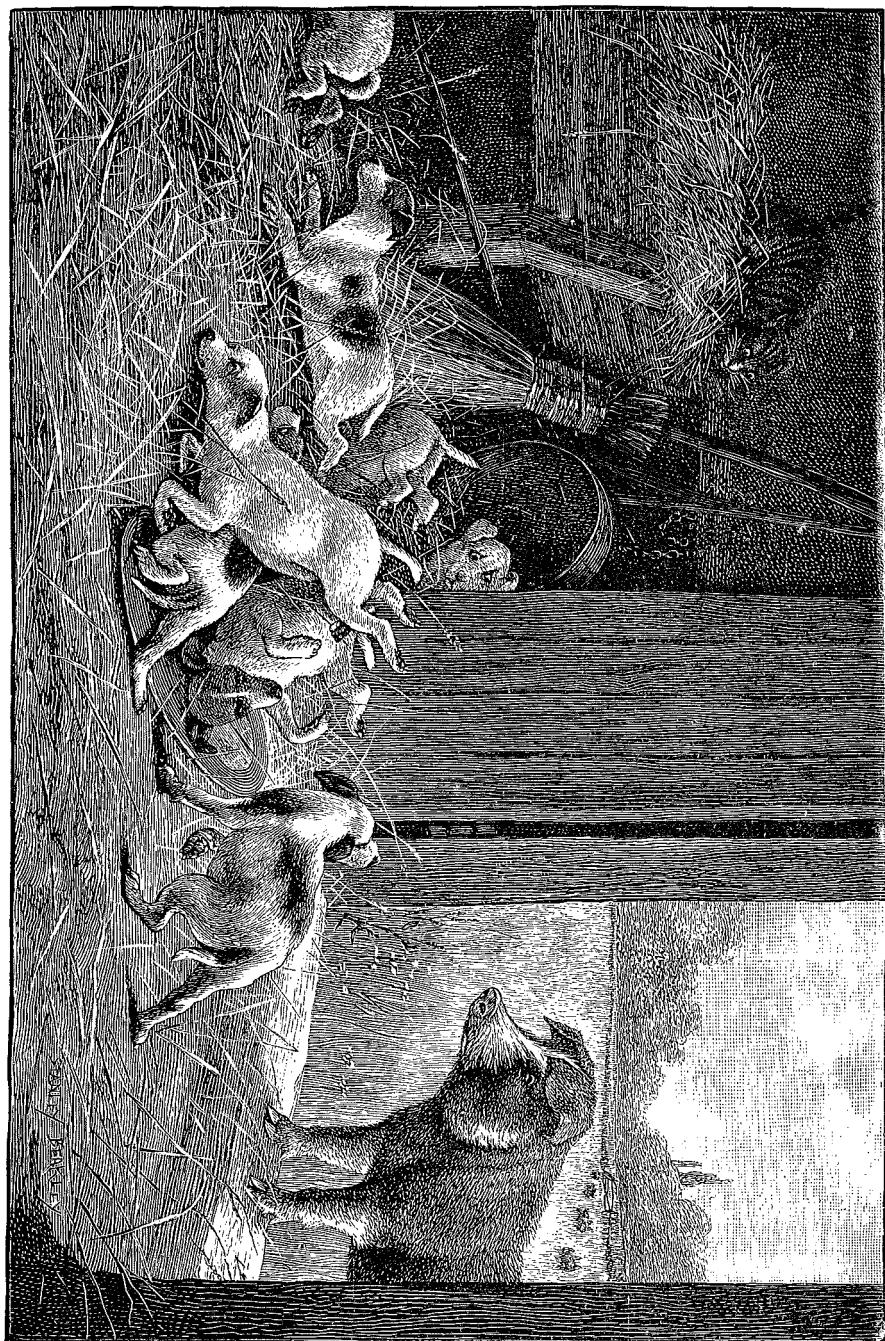
— A pious mother gave her daughter, who was married to an unbelieving and debauched man, the following advice: "Speak sometimes to your husband of God, but speak oftener to God concerning your husband."

— A pious woman at Eisleben, having been beaten by her brutal husband, retired to her chamber and wept bitterly. Her husband scolded her because she "cried like a baby." She answered: "Is it not better that I weep over my misfortunes alone, than if I should publish them on the street?"

— Also in married life the truth holds good, which is illustrated by the following story:

The north-wind and the sun once made a wager as to which was the stronger. They agreed that the one who could remove the cloak from a traveller, who was just then passing, should be declared the victor. The north-wind then began to blow with all his might, but the harder he blew the closer did the traveller wrap himself in his cloak. Finally the north-wind had to give up, much fatigued by his mighty efforts. Then the sun's turn came, and it commenced to send forth its warmest rays. The traveller began by unbuttoning his cloak, then he took it off and threw it over his shoulder, and finally, as he spied a good shade tree, he threw his cloak on the grass and sat down in the shade. Thus the sun had accomplished that by its warm and beaming rays, which the north-wind was unable to do with all its bluster and harshness.

— Two married people lived in constant strife with one another. The husband complained of his fate to a believer. This one asked him, if they ever prayed together. The man shook his head and said, that he did not think, that his wife would ever agree to do that. One evening shortly afterwards, this man's wife said to him: "I cannot bear to live with you any longer. Tomorrow I will go to the Court and obtain a divorce." The man answered: "Yes, I suppose it is the best thing, we can do." "All right," says the woman, "then we agree to go to Court tomorrow morning?" "I have no objections," he answered, "but I wish to ask one thing of you first, and that is that we do something, which we have never done before — pray together." His wife could not object to this, and so they knelt, and he repeated the Lord's prayer aloud, and he prayed so earnestly that he could not understand himself where his fervor came from. When he came to the fifth petition, his wife could resist no longer, but fell on his neck and asked forgiveness. They did not mention the divorce again. Prayer had driven away the spirit of contention.

Emocgrifene på vandring I.

Smaagrisen paa vandring II.

En Afrikas søn.

(Fortsættelse.)

 "Ed du, hvad vi skal gjøre?" sagde til sidst krammeren, "vi skal gaa op til Don Vincente, presten ved domkirken; han er en baade lerd og elskelig mand, som vi kan stole paa. Han vil nok kunne sige os, hvad vi skal gjøre."

Heri var Ulpio enig med ham. Urtekrammeren overlod hutilen til sin kones om-sorg, og saa vandrede de sammen op til presten.

16. Skriftefaderen.

Don Vincente var netop den samme prest der var en slegting af Donna Elvira, og til hvem hun i sin sjæleangst havde streebet, hvad hendes mand havde betroet hende om Don Xaverios testamentet. Presten kjendte altfor godt Don Karlos; han vidste, hvorledes dette onde menneske forbitrede livet for den edle Elvira, og nærede den dybeste foragt for ham. Bistnok havde han ikke tidligere vidst, at han var en typ og bedrager; men han twiske ikke et øieblik paa, at det var sandt, hvad fruen skrev, og overbeviede derfor hvorledes han bedst skulde gaa frem lige-overfor den sambittighedslse alkalden.

Han besluttede sig til sidst til at gaa til alkalden og ligetil tale med ham om sagen. Som prest kunde han uanmeldt træde lige ind i øvrighedspersonens privatkontor. Det var ikke sikkert for, at alkalden blev baade forbauet og forstrafket ved at se presten saa uventet træde ind; thi det er sandhed, at den ugodelige har ingen sand fred, og den onde sambittighed gjør en mistænklig og urolig.

"Hvad er det, ærværdige herre, som bringer Dem til at træde ind til mig stakkars synder?"

"Det glæder mig at finde Dem i en saa bødfærdig stemning, hvis jeg skal tro paa Deres ord", sagde presten alvorligt, "thi jeg har da lettere for straks at komme lige ind paa sagen."

Alkalden blev ligbleg. Han kjendte presten saa meget, at han vidste, at han ikke var af dem, som brugte mange omsvøb.

"Tager De for alvor, hvad jeg saaledes bemerkede i en uskyldig spøg?" sagde alkalden.

"Det er altfor alvorlige ting til at spøge

med", var svaret, "og jeg skulde ogsaa være tilbørlig til at tro, at De kjender Deres egen sambittigheds stemme. Dog derom senere. Ved De, at jeg er en slegting af Don Karlos Valdes og hans hustrus skrifte-fader?"

Alkalden nikkede. Blodet strømmede bold-somt til hans hjerte.

"De har sammen med Don Karlos ud-sørt en skurkestreg. I har røvet Don Xa-verios testamente, og I ved, at det vilde koste eder øre, embede og kanske livet, om nogen anden end mig vidste det. I har endnu testamentet, antager jeg! Lad mig straks faa det, hvis De ikke ønsker at blive draget til ansvar. Hvis I viser sand bod, kan De stole paa mig, at jeg ikke skal røbe sagen og bringe ulykke over Dem og Don Karlos, hvilket I begge vel kunde have fortjent."

Ordene blev talte paa en maade, som om der ikke kunde være tale om nogen ind-vending, og de gjorde ogsaa et overordentligt indtryk paa alkalden. Han faldt paa kne og hævede bønfaldende hænderne mod Don Vincente.

"Naade, naade!" raabte han.

"Ja, saafernt De ikke allerede har brændt testamentet. Men hvis De virkelig har brændt det, maa jeg føge at tage sagen paa en anden maade og enden vil forhaabentlig blive, at to forbrydere faar den straf, som de saa ørlig og redelig fortjener."

Bed disse ord styrtede alkalden op, som om han skulde være stukken af en giftig slange. Han flyndte sig hen til et skrin, hvor han aabnede et hemmeligt rum og tog frem et dokument, som han rakte presten, idet han sagde: "Her er det."

Don Vincente gjennemlæste hurtig dokumentet; baade haandskrift og segl var vidnesbyrd noet om deits egthed; her var det virkelige, uforfalskede testamente, og i dette havde den afdøde bestemt, at Don Karlos ikke skulde arbe det ringeste. Saa meget havde ikke den onde mand fortalt sin hustru.

Don Vincente sat dokumentet i lommen.

"Men det er ikke alt", sagde han. "Hvor er negeren Simons fribrev, som er kommen voet. Ogsaa dette er De uden twil i besid-delse af."

"Nei, deri tager De feil", svarte alkalden. "Det er sandt, at det laa ved siden af testamentet; men mens Don Karlos ikke

havde mod til selv at brænde testamentet og derfor gav mig det, for at jeg skulle gjøre det saa tæstede han fribrevet hen i en turv, hvor der laa en del andre papirer, som han vilde brænde. Om han har gjort det, ved jeg ikke; men jeg vilser ikke et øieblit derpaa.

"Har De læst det?"

"Ja!"

"Godt, saa skal De komme til at optræde som vidne i sagen. Men en ting figer jeg Dem: vogt Dem for at afvige en fodsbred fra sandheden, ellers — ja De forstaar?"

Med disse ord greb presten sin store bredbremmede hat og gif uden at bryde sig mere om alkalden, som han efterlod i dødselig samvittighedsangst.

Da Don Vincente kom hjem, fandt han et ilbud fra Donna Elvira, som ventede paa ham. Hun fortalte, hvad der var hændt, hvorledes Simon var fængslet, skjønt han havde fraraadet voldsomheder. Hun bad presten om at paaflynde sine underøgelsler; hun haabede, at det kunde lykkes ham hos alkalden at faa udleveret Simons fribrev. —

Den ørverdige prest forstod efter dette, at det hafte og indsaa, at han maaatte flynde sig personlig reise til Rio grande Sul, den by, hvor Simon var fængslet. Bisknok havde han intet fribrev, men i testamentet var der bestemt en bethdelig gave til den frigivne Simon. Dette var dog et bevis af ikke ringe bethdning.

Don Vincent lød derfor straks sin tjener kaldte og bad ham sørge for, at alt blev gjort i stand til reisen. Men inden presten var kommen aften, blev der meldt ham, at der var en hvid og en neger, som endelig vilde tale med ham, og som ikke paa nogen maade kunde vente. Han likte ikke at blive heftet paa denne maade, men som prest vovede han ikke at sige nei, naar der var nogen, som saa eftertrykkelig forlangte at faa tale med ham. De to mænd sik tilladelse til at træde ind. Det var Ulpio og urtekremmeren.

Snart havde urtekremmeren fortalt alt, og Ulpio ratte den forbausede prest fribrevet. Denne slog hænderne sammen og udbroede:

"Herre, hoor uransagelige er dine domme og dine veie usporlige!"

Snart efter sad han i den med fire muldyr forspændte vogn og kjørte til den nævnte by med Simons fribrev i lommen.

17. Et retsforhør.

Don Vincente naaede frem, netop som der var retsforhør i Rio grand Sul. Han gif straks hen i retslokalet og forlangte at blive ført ind. Snart stod han ansigt til ansigt med Don Karlos og hans foged samt de anklagede.

Don Karlos bleqnede, da han saa presten. Hans samvittighed slog ham, og hans angst var saa stor, at han skjul og maaatte støtte sig mod skranken for ikke at falde om.

Kettens præsident, der var anset for at være en hæderlig, alvorlig mand, spurgte presten, om han havde noget at fremføre, som kunde have indflydelse paa processens gang.

"Ja, det er vist", var svaret, "skjønt det nærmest vedkommer den anklagede neger Simon, som denne herre" — han pegede paa Don Karlos — "med urette behandler som sin slave. Han er frigiven af Don Xaverio og i den afdødes testamente, tildelt en ikke ubethdelig arb. Jeg ved", fortsatte han, "hvor umenneskelig Don Karlos har mis-handlet ham, og det maa blive rettens pligt at tage sig af den sag. Don Karlos Valdes har behandlet sine slaver saa grusomt, at de holdt paa at danne en sammenbærgelse imod ham. Simon vilde berolige dem, og til tak derfor har Don Karlos bragt ham paa de anklagedes bænk."

Dommene saa først paa hverandre og derefter hen paa Don Karlos, mod hvem denne mand, som var en kirkens tjener og hans egen slegtning, vovede at fremføre saadan beskyldninger. Han var som sønderknust. Dog søgte han at mande sig op, da han blev spurgt, hvad han havde at svare. Med skjælvende stemme begyndte han:

"Det er løgn, at Simon er fri. Han har intet fribrev. Det er ligeledes løgn, at Don Xaverio har testamenteret ham noget; der findes ikke noget testamente efter min afdøde slegtning."

(Forts.)

Smaagrisene paa vandring.

(Med to billede.)

Hvorledes døren til grisehuset var gaaet op vides ikke. Det var nogen, som mente, at en eller anden havde været ondslabsfuld nok til med vilje at sætte den op; men det rimeligste var vel, at pige ikke havde lukket den ordentlig efter sig, og at det derfor var lykkes grisene selv at komme ud — alle de seks smaagrise, som var derinde.

Enten det nu var gaaet for sig paa den ene eller anden maade, saa var det ialfaald sikkert, at grisene kom ud, og det værste var, at ingen saa det. De kunde derfor uhindret drage ud paa vandring. Hjemme paagaarden var der ingen moro at være; der vilde de snart blive jagne ind igjen; det var derfor bedst at komme væk jo før jo heller. Og saa vandrede de i lang række henad en sti til nabogaarden. Det var i grunden mere end almindelig stikkelige griser; thi istedefor at løbe midt ud i ageren, holdt de sig pent til stien og gjorde ingen galstaber. De bare gryntede veltilsreds i glæde over den uvante frihed.

Tilslut var de fremme ved nabogaarden, og den forreste af dem stikker hovedet ind ad nærmeste dør i udhuset. Men der kom den vel til at volde forstørrelse! Der holdt nemlig en hel del hundehvalpe til; de havde

endnu aldrig i sit liv seet en gris og blev saa forstørrelse ved synet, at de flygtede, saa hurtig de kunde, og peb og streg af rædsel.

Kattepus sad oppe i en højtstående og frydede sig over de smaa hundes stæk; men ogsaa den var i grundten bange for gris'en.

Men var hundehvalpene reddet for gris'en, saa var det ikke saa ganske sikkert for, at den unge gris følte sig saa svært modig ved synet af alle hundene. Den blev staende en stund og se paa dem, men foretrak derefter at gaa ud igjen til de andre smaagrise.

Og saa vandrede grisene videre. Alter kom de til en flags dør eller port, som stod aaben, og de tittede nysgjerrig ind. Her holdt netop naboen's tre børn paa at lege. De legte hjøretur og indbildte sig, at de reiste om i fremmede lande og saa baade det ene og det andet. De reiste gjennem Amerikas prærier og saa baade indianere og høfler, de reiste i Indien og saa baade tigere og krokodiller. Men hidtil havde de blot seet alt sammen i sin egen inddeling, og de blev derfor høist forstørrelse, da de saa virkelig levende dyr nærmre sig, om det end ikke var andet end grise. En lynende fart kom de af vognen og flyttede ind i hjørnet for at fortælle, hvad de havde set.

Oplossning paa billedegaade i nr. 45.

Bodo er en kystby i Nordland.

Billedegaade.

